Praca Dyplomowa Inżynierska

Adrian Rostek 205860

Wykorzystanie technologii webowych i języka Python do stworzenia aplikacji edukacyjnej z mechaniki kwantowej

Utilizing web technologies and Python language to create quantum physics educational application

Praca dyplomowa na kierunku: Informatyka

> Praca wykonana pod kierunkiem dr Andrzeja Zembrzuskiego Instytut Informatyki Technicznej Katedra Sztucznej Inteligencji

Warszawa, rok 2024

Wydział Zastosowań Informatyki i Matematyki

Oświadczenie Promotora pracy

	ygotowana pod moim kierunkiem i stwierdzam, j pracy w postępowaniu o nadanie tytułu zawo-
Data	Podpis promotora
Oświadczen	ie autora pracy
szywego oświadczenia, oświadczam, że nini mnie samodzielnie i nie zawiera treści uzys	tym odpowiedzialności karnej za złożenie fał- ejsza praca dyplomowa została napisana przeze kanych w sposób niezgodny z obowiązującymi z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i pra- późn. zm.)
Oświadczam, że przedstawiona praca nie by zanej z nadaniem dyplomu lub uzyskaniem (yła wcześniej podstawą żadnej procedury zwią- tytułu zawodowego.
	t identyczna z załączoną wersją elektroniczną. owa poddana zostanie procedurze antyplagiato-
Data	Podpis autora pracy

Spis treści

1	Wst	ęp	9
	1.1	Cel i motywacja pracy	9
	1.2	Tematyka i struktura pracy	10
2	Wyl	korzystane technologie	11
	2.1	Popularne technologie webowe - HTML, CSS i TypeScript	11
	2.2	Biblioteki Chart.js i MathJax	11
	2.3	Język Python	11
	2.4	Framework Tauri	11
3	Pod	stawy teorytyczne	12
	3.1	Zagadnienia matematyki wyższej	12
	3.2	Falowa natura materii	12
	3.3	Równanie Schrodingera	12
	3.4	Znajdowanie funkcji falowej	12
4	Bud	owa i struktura aplikacji	13
	4.1	Struktura aplikacji	13
	4.2	Interfejs	13
	4.3	Typescript i manipulacja DOM	13
	4.4	Obliczenia fizyczne w Pythonie	13
	4.5	Interfejs pomiędzy TypeScriptem i Pythonem	13
	4.6	Wdrożenie i dystrybucja aplikacji	13
	4.7	Problemy, ograniczenia i możliwości rozwoju	13
5	Inte	rfejs aplikacji	14
	5.1	Ekran główny	14
	5.2	Interaktywna wizualizacja	14
	5 3	Transkryncia	14

6	Podsumowanie i wnioski	15
7	Bibliografia	16

1 Wstęp

Stworzenie teorii mechaniki kwantowej w 1925 r.[przypis?] okazało się podstawą dzisiejszej cywilizacji[przypis]. Zawdzięczamy jej m.in. tranzystory tworzące komputery, mikroskopy tunelowe o niebywałej precyzji oraz reaktory jądrowe, bez których ciężko wobrazić sobie dzisiejszą energetykę[przypis]. Mimo to jest to bardzo nieintuicyjny i przez większośc ludzi niezrozumiały dział fizyki[przypis]. Na temat ten napisane zostały liczne publikacje[przypis], jednak profesjonalny język i matematyka wyższa mogą sprawić dużo trudności w zrozumieniu nawet podstawowych konceptów tej teorii.

1.1 Cel i motywacja pracy

Celem pracy jest stworzenie aplikacji, która ma ułatwić naukę zagadnień z zakresu mechaniki kwantowej. Zagadnienia przedstawiane są w interaktywny celem podtrzymania uwagi i zainteresowania tym nietrywialnym tematem. Osiągnięte to zostało poprzez wykorzystanie licznych symulacji, na których efekt końcowy bezpośredni wpływ ma użytkownik, jednocześnie stosując samouczek, który te efekty odpowiednio tłumaczy.

Osobiście temat mechaniki kwantowej uważam za niesamowicie ciekawy, więc napisanie tej pracy motywowane jest chęcią poszerzenia swojej wiedzy w tym obszarze, jak i zastosowaniu nabytej wiedzy informatycznej w stworzeniu praktycznego narzędzia. Za interesujące również uważam symulację funkcji falowej w przeciwieństwie do przypatrywania się statycznym jej wykresom na papierze czy w plikach pdf. Aplikacja kierowana jest do osób chcących nauczyć się wstępnych zagadnień mechaniki kwantowej, jednak bez konieczności sięgania po profesjonalną literaturę. Do pełnego zrozumienia wszystkich zagadnień potrzebna jest znajomość matematyki wyższej, jednak nawet bez tej wiedzy użytkownik może wynieść z aplikacji dużo nowych informacji. Może ona być więc użyteczna zarówno dla osób nie będących ściśle związanych z naukami matematycznymi i fizycznymi, jak i studentów kierunków fizycznych?.

1.2 Tematyka i struktura pracy

Aplikacja przytacza kontekst historyczny dziedziny fizyki jaką jest mechanika kwantowa jak i tłumaczy falowo korpuskularną naturę cząstek. Główna częśc jednak skupia się na typowych rozwiązaniach równania Schrödingera niezależnego od czasu, a dokładniej:

- Cząstki swobodnej
- Nieskończonej studni potencjału
- Skończonej studni potencjału
- Progu potencjału
- Bariery potencjału

Wytłumaczone są też zjawiska tunelowe i skwantowanych stanów energetycznych jako konsekwencja dotychczas przyswojonych zagadnień. Jest to często stosowana kolejność wprowadzania do tych zagadnień[przypis?], ponieważ każdy kolejny przypadek bazuje na poprzednim, wprowadzając jednak stopniowo coraz to nowsze elementy.

W rozdziale drugim opisane zostały zastosowane technologie, charakterystyka ich działania oraz wytłumaczone zostało czym motywowany był wybór akurat ich do stworzenia aplikacji.

W rozdziale trzecim szerzej wyjaśniłem(forma osobowa czy utrzymać bezosobową narrację?) dokładny zakres zagadnień zawartych w aplikacji oraz uzasadniłem powód upraszczania niektórych z nich i poświęcanie większej uwagi na pozostałe.

Rozdział czwarty skupia się na technicznych aspektach budowy aplikacji, omawia szczegóły implementacji wymaganych rozwiązań i problemy z tym związane. Omówione również zostały ograniczenia zastosowanych technologii, jak i otwartość aplikacji na rozwój.

W rozdziale piątym zaprezentowane są zrzuty ekranu z działania apliakcji, wytłumaczona zostaje budowa i działanie interfejsu oraz jak spełnione zostało wstępne wymaganie aplikacji, czyli ułatwianie nauki.

2 Wykorzystane technologie

- 2.1 Popularne technologie webowe HTML, CSS i Type-Script
- 2.2 Biblioteki Chart.js i MathJax
- 2.3 Język Python
- 2.4 Framework Tauri

Była opcja WebAssembly ale jest niedorpacowane(napisać szczegóły) + vite + npm

3 Podstawy teorytyczne

3.1 Zagadnienia matematyki wyższej

3.2 Falowa natura materii

3.3 Równanie Schrodingera

Funkcja falowa stanowi fundament zagadnień poruszanych w aplikacji. Wynika to z faktu, że jest ona niezbędna do opisu ruchu dowolnej cząstki w kwantowym (?). Erwin Schrödinger zawarł funkcje falową w równaniu nazwanym od jego nazwiska równaniem Schrödingera. Jeżeli skupimy się na odizolowanych układach fizycznych tj. takich, które nie oddziaływują z otoczeniem, rozwiązać należy równanie Schrödingera niezależne od czasu o postaci: <Równanie> gdzie: h - psi - E - V - m -

Sama funkcja falowa nie posiada fizycznej interpretacji, do tego potrzebny jest kwadrat jej modułu, którego wartość oznacza gęstość prawdopodobieństwa znalezienia cząstki w danym położeniu.

3.4 Znajdowanie funkcji falowej

4 Budowa i struktura aplikacji

4.1 Struktura aplikacji

domyślne ustawienie Tauri, zasoby, pliki html, css, typescript, python

4.2 Interfejs

html + css, BEM, struktura stron

- 4.3 Typescript i manipulacja DOM
- 4.4 Obliczenia fizyczne w Pythonie
- 4.5 Interfejs pomiędzy TypeScriptem i Pythonem
- 4.6 Wdrożenie i dystrybucja aplikacji

o budowie aplikacji, pakowanych zasobach, interpreterze pythona, platformach

4.7 Problemy, ograniczenia i możliwości rozwoju

- 5 Interfejs aplikacji
- 5.1 Ekran główny
- 5.2 Interaktywna wizualizacja
- 5.3 Transkrypcja

6 Podsumowanie i wnioski

7 Bibliografia

- [1] M.R. Wehre, H.A. Enge, J.A. Richards, *Wstep do fizyki atomowej*, Państwowe Wydawnictwo naukowe, Warszawa 1983
- [2] David Flanagan, JavaScript: The Definitive Guide. Master the World's Most-Used Programming Language. 7th Edition, O'Reilly Media, 2020

Wyrażam zgodę na udostępnienie mojej pracy w czytelniach Biblioteki SGGW w tym w Archiwum Prac Dyplomowych SGGW.
(czytelny podpis autora pracy)